

JORDMOR INGEBORG DREJER THOMASSEN (57)

MIN

Yrkestolthet: Ingeborg Drejer Thomassen jobber både på fødeavdelinga i Molde og i en 25 prosent stilling som kommunejordmor i Midsund. Øverst til høyre sitter hun lille Martina. Til høyre henger kalenderen med blå knappene for gutter og røde for jenter. Hvert år fødes rundt 600 barn her. Den 25. februar i år kom hele åtte barn

„Du kan aldri ha en dårlig dag på jobben. Så unik er en fødsel. Den er noe foreldrene vil huske resten av livet.“

Jeg hadde ikke tenkt på jordmoryrket før jeg var her på Molde sjukehus i åtte ukers praksis som sjukepleierstudent. Jeg var høygravid selv og kjente bare at dette var plassen jeg ville være.

En fødsel er en fantastisk ting. Å få være til stede med de vordende foreldre i forkant og med den nye familien i barseltida... du kommer veldig tett på mennesker i en intim situasjon. Jeg tenker ikke over at ansvaret er spesielt stort, det er det jo på alle områder når du er sjukepleier. At din innsats har betydning for liv og død er en del av yrket. Men det er klart, som jordmor har du ansvar for to liv på én gang.

Selv om en fødsel fysiologisk sett er det samme, er hver situasjon unik. Du kan aldri forutse hvordan det blir, uventede hendelser og komplikasjoner kan alltid oppstå. Det er utrolig spennende og flott

å oppleve kvinner gå inn i en fødsel. Hvordan de er tilstede i seg selv og jobber på lag med kroppen sin. Det handler om det naturlige, om urkrefter, urinstinkt og fødekrefter. For meg er fødselslyder gode lyder. Jeg ser på det som et slags ur-hyl. Selvfølgelig har jeg opplevd å bli kalt ting underveis, men det er en del av urkraften. Selv om mødrene gjerne beklager det etterpå.

I løpet av årene som jordmor har jeg nok tatt i mot over tusen barn. Vi pleier å regne rundt 35 i året. Jeg har aldri opplevd å miste et barn under en fødsel, men jeg husker en nyfødt som bare levde to timer etterpå. Dødfødsler er helt spesielt. Men også en del av livet. Da blir det stille på fødestua. Der du forventer skrik, kommer det i stedet ingenting. Vi prøver å hjelpe foreldre som mister å lage gode minner. Vi tar bilder, hånd- og fotavtrykk, og oppfordrer til å tilbringe

tid sammen med barnet før man sier farvel. Slik var det ikke før. Jeg tror det gjør godt for sorgprosessen.

Som jordmor jobber du mye alene, men det er også et samarbeid. At du har kolleger du samarbeider godt med er helt avgjørende. På en kveldsvakt er vi alltid fire; to jordmødre og to barnepleiere. Og selvsagt leger i beredskap. Det er viktig å kunne faget sitt skikkelig og være oppdatert gjennom hele yrkeslivet. Vi trener mye på akutsituasjoner, blant annet for å kontrollere at håndgrepene sitter. Det er sjelden vi får bruk for dem, men når en dramatisk situasjon oppstår må du vite nøyaktig hva du skal gjøre. Som jordmor er det viktig å stole på seg selv, være rolig og positiv. Du kan aldri ha en dårlig dag på jobben. Så unik er en fødsel. Den er noe foreldrene vil huske resten av livet. Samtidig utfører vi mesteparten av jobben før barnet

kommer, vi skal sørge for at foreldrene føler seg trygge og ivaretatt. Fødselsjobben må de gjøre selv, men vi skal være gode og faglig dyktige støttepersoner.

Jeg er utdannet sjukepleier fra Bergen, har ett års jordmorskole og ett års turnustjeneste. Jeg var ferdig i 1983. De siste tre årene har det skjedd utrolig mye. Da jeg begynte var jordmorstetoskopet den eneste overvåkingen vi hadde. I dag brukes CTG som hele tida viser barnets hjerteslag, og noen sjukehus har enda mer avansert utstyr. Da jeg kom til Molde var ennå ikke epidural tatt i bruk som smertelindring. Og kvinnene lå mye lenger i fødsel før vi tok i bruk drypp. Jeg husker vi kunne høre hylene fra fødestua når vi parkerte bilene utafor sjukehuset her om morgenen. Jeg er glad den tida er forbi. Før var det slik at far knapt fikk være med på fødestua. De nyfødte lå gjerne på barnestua hele dagen, og kunne

JOBB

Fortalt til: Vera Henriksen
Foto: Erik Birkeland

i rapportmøtene som gjennomføres ved hvert vaktskifte. I midten besøker hun Synnøve Johansen, som er tidligere nabo og for bare to døgn siden fødte sitt sjette barn, til verden på avdelingen i løpet av ett døgn. Men det finnes alltid plass. Nede til høyre en av tre fødestuer som Ingeborg gjerne skulle ha sett modernisert.

ses gjennom en glassrute i visittida. I dag er de små hos mor hele døgnet, og liggetiden er redusert fra 5-6 døgn til 2-4 døgn, selvfølgelig individuelt tilpasset. Det gjør meg litt bekymret for at barselomsorgen får for lite plass. Jeg er skeptisk til utviklingen der man skal klare seg selv fra første stund. Spesielt er førstegangsfødende nye i rollen. Alt er nytt, og foreldrene trenger støtte og hjelp. Barseltida er en sårbar periode; en dårlig start kan gi problemer som kan prege en lenge.

Etter en periode på 90-tallet der kvinnene ville ta fødselen tilbake og ha kontroll på egen kropp, er vi nå inne i en tid der mange vil ha bedøvelse. Jeg merker at en fødsel har blitt mer fremmedgjort, kanskje på grunn av overfloden av ukritisk informasjon på internett og i media. Folk er redde. Keisersnittprosenten har vel aldri vært høyere, jeg tror den ligger på rundt tjue prosent her hos

oss. Men fødsler innebærer uansett risiko for komplikasjoner, det er ikke til å unngå. Og en må huske at et keisersnitt ikke bare er å snitte opp og få babyen ut. Det medfører faktisk flere komplikasjoner enn en vaginal fødsel.

Fasilitetene her på Molde sjukehus er gammeldagse. Fødestuene er små, med så dårlig ventilasjon at vi ikke kan tilby lystgass. De er dominert av fødesenga. Jeg skulle gjerne sett at det var mer rom for den naturlige delen av fødselen, den der du går rundt og forbereder deg i trivelige omgivelser. Badekaret vårt er klemt inn på et lite bad og må deles mellom de tre fødestuene. Det er mye brukt, altså, så jeg er veldig glad for at vi har det. På barselstua er det fire senger. Det blir trangt og lite plass til den nybakte far. Vi har verken familierom eller samtalerom. Til daglig tenker vi ikke så mye over usikkerheten rundt nytt sjukehus. Jeg

håper bare vi får beholde fødeavdelingen her i Molde. Og at et nytt sjukehus ikke blir plassert langt ute i periferien. For personalet sin del, som jobber vakter til alle døgnetstider, bør det ligge sentralt.

Søndag er den internasjonale jordmordagen. Internasjonalt har jordmødre et slags fellesskap, selv om vi jobber under ulike forhold og med forskjellige utfordringer. Jeg synes det er viktig å engasjere seg og sitter i jordmorforbundets sentralstyre, en gruppe under Norsk sykepleierforbund. Det finnes en forening til, Jordmorforeningen. Det hadde vært fint om vi kunne forene krefter, vi er jo ikke flere enn 3.000-4.000 jordmødre i landet, men vi har ulike standpunkt i flere saker. Det viktigste skillet går på utdanning: Jordmorforeningen ønsker en egen jordmorskole, mens vi vil beholde utdanningen slik den er i dag, med sykepleierutdanning i bunn og påbyg-

ning til jordmor som en mastergrad. Jeg er også opptatt av dette med reiseveg, jeg har tatt i mot barn i ambulanse og kommet hjem til kvinner som aldri rakk å komme seg avgårde. For lang veg til faglig hjelp skaper fort utrygghet.

Her på fødeavdelinga har vi døgnåpent, og i helgene driver vi også poliklinisk virksomhet. Før i tida troppet kvinnene opp på døra, nå ringer de i stedet. Mange bekymrer seg, hvis de for eksempel kjenner lite liv i magen. Foreldre er langt mer observante nå enn tidligere. Jeg har holdt på så lenge at jeg nå har begynt å ta i mot andre generasjon. Av og til ser jeg barn jeg har tatt i mot, kanskje under dramatiske omstendigheter. Da blir jeg så glad. Jeg er virkelig stolt av yrket mitt, fordi jeg tror vi er vesentlige for kvinner. Møtet med jordmor er en trygghet i noe av det største og mest omveltende en kan oppleve i livet.